

Reglemente för intern kontroll i Ystads kommun

C 10:02

Dokumentet gäller för: Samtliga styrelser/nämnder	Gäller fr.o.m. - t.o.m. 2019-09-19 - tillsvidare	Fastställd av: Kf 2019-09-19 § 182 Ersätter: Kf 2010-11-18 § 160	För revidering ansvarar: Kommunfullmäktige
Ärendenummer: Ks 2010/10182 dprnr 3, Ks 2019/213	Ansvarig för uppdatering: Ekonomichef, kommunledningsförvaltningen	Tillhör Ystads kfs: Reglementen	

Innehåll

Reglemente för intern kontroll i Ystads kommun	1
C 10:02	1
1 Inledning.....	3
2 Syfte.....	4
3 Ansvar och organisation	4
4 Metod.....	5
5 Tidplan.....	7

1 Inledning

Intern kontroll i Ystad kommunkoncern omfattar verksamheter och processer och innefattar att ha kontroll på system, processer och rutiner för att säkerställa att de fungerar, är kända och följs. Kärnan i ett kontrollarbete är att förhålla sig till risker och att ha styrning på det som inte får gå fel i verksamheten. En av beståndsdelarna i ett systematiskt riskarbete handlar om att definiera begreppet risk. Med en risk avses i vardagligt tal en händelse som uppfattas som negativ om den skulle inträffa. En idag allmänt vedertagen definition av begreppet risk är; ”Den samlade bedömningen av sannolikheten för en oönskad händelse och konsekvensen om händelsen skulle inträffa”. Riskanalysen utgår alltså från händelser som inte inträffat. När en negativ händelse har inträffat i verksamheten är det istället fråga om en konstaterad verksamhetsbrist. En verksamhetsbrist som inte åtgärdats kan å andra sidan innebära en källa för identifiering av nya risker (följdrisker).

Utgångspunkten för Ystad kommunkoncerns interna kontrollplan är COSO-modellen¹. Det är ett ramverk för intern styrning och kontroll. Modellen bygger på fem komponenter som tillsammans ger en tydlig struktur för ett systematiskt arbete. COSO-modellen kan illustreras som en pyramid, se bild 1 nedan.

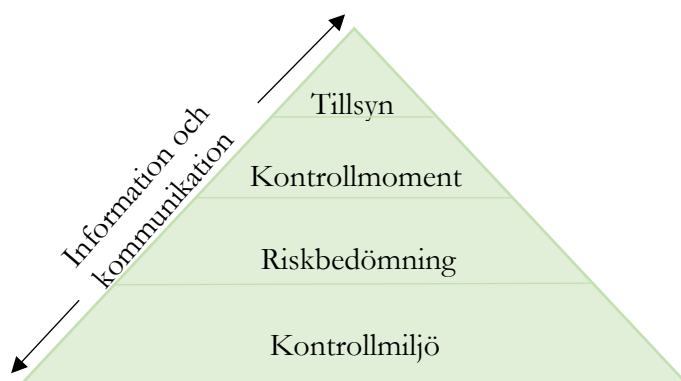

Bild 1. COSO-modellen

Kontrollmiljön är förutsättningar för att kunna utöva kontroll i den ordinarie verksamheten. Kontrollmiljön består av etiska värderingar, ledarskapsresurser, ledarskapsstil, medarbetarkompetens och ansvarsfördelning i organisationen.

Riskbedömning innebär att identifiera och bedöma de risker som finns i verksamheten. Riskbedömning för den ordinarie verksamheten ska göras regelbundet.

Kontrollmomenten är de särskilda kontroller som efter riskbedömning ingår i kontrollplanen.

Med tillsyn menas en regelbunden uppföljning och utvärdering av kontrollinsatserna.

¹ COSO – the Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission.

2 Syfte

Kommunstyrelsen, kommunens nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att det upprätthålls en tillräckligt god intern kontroll och att den är utformad så att den säkerställer att följande mål uppnås:

- efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, policys och riktlinjer (innefattar lagstiftning såväl som kommunens eller bolagens interna regelverk samt ingångna avtal med olika parter)
- ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet (innebär bland annat att ha kontroll över ekonomi, prestationer och kvalitet samt att säkerställa att fattade beslut verkställs och följs upp i förhållande till fastställd verksamhetsidé och mål)
- tillräcklig och tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten (innebär att nämnderna och bolagsstyrelserna samt de verksamhetsansvariga ska ha tillgång till rättvisande räkenskaper, därutöver ingår en ändamålsenlig och tillförlitlig redovisning av verksamhetens prestationer avseende kvantiteter och kvalitet samt övrig relevant information om verksamheten och dess resursanvändning)
- eliminering eller upptäckande av allvarliga fel (innebär att undvika avsiktliga och oavsiktliga fel)

Rimlig grad av säkerhet innebär att nämnder och bolagsstyrelser vid utformningen av rutiner ska göra en avvägning mellan kontrollkostnad och kontrollnytta. Vid bedömning av kontrollnytta ska inte endast ekonomiska faktorer vägas in utan även vikten av att upprätthålla förtroendet för verksamheten hos olika intressenter.

3 Ansvar och organisation

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har enligt KL 6 kap 1 § och 3 § ansvar för att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt att ha uppsikt över övriga nämnders och bolags verksamhet. Denna uppsikt innebär en rätt att göra påpekanden, lämna råd och anvisningar samt, om det är nödvändigt, lämna förslag till kommunfullmäktige om förändringar.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att tillse att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom kommunens samlade verksamhet samt att se till att denna utvecklas utifrån kommunens kontrollbehov. Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas och bolagsstyrelsernas åiterrapportering och revisionens granskningsrapporter utvärdera kommunens samlade bedömning om det behöver beslutas om åtgärder.

Nämnder och bolagsstyrelser

Nämndernas ansvar för den interna kontrollen anges i KL 6 kap 6 § och för bolagen regleras ansvaret i aktiebolagslagen. Nämnder och bolagsstyrelser har det yttersta ansvaret för att utforma en god intern kontroll inom respektive verksamhetsområde. Nämnder och bolagsstyrelser ska

därför se till att en organisation upprättas för den interna kontrollen och att årliga internkontrollplaner tas fram som bygger på risk- och väsentlighetsanalyser av verksamheterna. Regler och anvisningar för den egna interna kontrollens organisation, utformning och funktion ska utformas. Det är viktigt att detta dokumenteras och antas av nämnder och bolagsstyrelser.

Förvaltningschef/VD

Förvaltningschefen/VD har det yttersta verksamhets- och resultatansvaret inför nämnden/bolagsstyrelsen. I detta ansvar ingår uppgiften att tydliggöra och leda arbetet med intern kontroll i organisationen samt tillse att medvetenheten (förståelse och kompetens) om intern kontroll i organisationen är tillräcklig. Detta innebär att förvaltningschef/VD ska se till att det finns framtagna rutiner anpassade för respektive verksamhet samt att minst två gånger per år skriftligen rapportera till nämnd/bolagsstyrelse och ge en bedömning om hur den interna kontrollen fungerar. Eventuella allvarliga brister eller avvikelser ska snarast rapporteras till nämnd/bolagsstyrelse. Det är förvaltningschefens/VD:s ansvar att omgående ta initiativ till åtgärder vid konstaterade brister.

Chefer för olika nivåer under förvaltningschef/VD

Chefer ska följa gällande rutiner för intern kontroll samt informera medarbetare om rutinernas innebörd. Vidare har chefer att verka för att de arbetsmetoder som används bidrar till en god intern kontroll. Brister som upptäcks via den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmaste chef eller den som nämnden/bolagsstyrelsen utsett.

Medarbetare

Samtliga medarbetare är skyldiga att följa gällande rutiner. Brister som upptäcks vid den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmaste chef. Syftet med den omedelbara rapporteringen är att omgående kunna vidta åtgärder för att komma tillrätta med de brister som uppmärksammas. Alla brister som hittas via det interna kontrollarbetet ska dokumenteras.

4 Metod

Riskbedömning (riskanalys och intern kontrollplan)

Med riskbedömning menas att uppskatta sannolikheten att fel uppstår och den konsekvens det för med sig. En kartläggning och analys av risker i verksamheternas processer och rutiner ska göras årligen, en så kallad bruttolista. Bedömningen ska göras på ett enhetligt sätt varje år och deltagarna vid denna bedömning bör vara utvalda så att bedömningsgruppen har en helhetssyn inom nämndens/bolagsstyrelsens verksamhet för att risker från alla verksamhetsområden ska beaktas. Vid bedömningen bör medarbetare från olika nivåer i organisationen vara representerade. Riskerna ska således komma från och vara förankrade i verksamheterna.

Riskerna ska grupperas under riskkategorierna

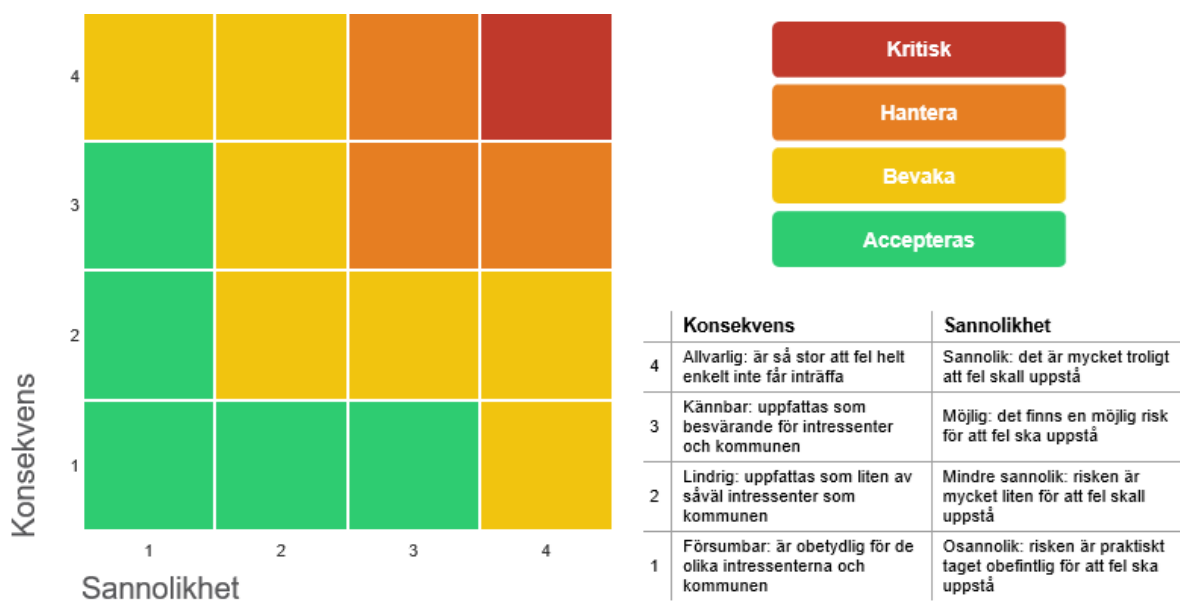
- finansiell
- omvärld
- IT
- förtroende
- verksamhet

- ledning och strategi
- ekonomi/administration
- human resources
- legala

Kontrollplanen tas fram utifrån risk- och väsentlighetsanalysen och ska antas i nämnden/bolagsstyrelsen senast under december månad och överlämnas till kommunstyrelsen senast under januari. Nämnden/bolagsstyrelsen kan utöver sina egna kontrollmoment även åläggas att utföra kontroller enligt kommunstyrelsens beslut.

I Ystads kommun används programmet Stratsys som stöd för arbetet med intern kontroll. I Stratsys finns en modell för att göra riskbedömningen. Sannolikhet och konsekvens uppskattas och bedöms var för sig enligt en fyrgradig skala som sedan multipliceras till ett riskvärde. Det högsta riskvärdet är 16 (4x4) och det lägsta är 1 (1x1).

Nedanstående matris åskådliggör hur risker skattas och fördelas utifrån konsekvens och sannolikhet. Risker med ett riskvärde 9 och högre ska tas med i intern kontrollplanen såvida det inte redan finns tillräckliga kontroller i till exempel ett verksamhetssystem som hanterar risken.

Intern kontrollplan

Den interna kontrollplanen ska innehålla förutom själva risken även innehålla

- rutin & system som avses
- riskvärde
- kontrollmoment
- kontrollansvarig
- uppföljningsmetod
- till vem rapporteringen ska göras

Följa upp och rapportera

En analys och utvärdering av uppföljningen av den interna kontrollen ska rapporteras till nämnd/bolagsstyrelse i den omfattning som fastställts i den interna kontrollplanen. Om särskilda skäl föreligger kan rapporteringen ske vid ytterligare tillfällen. Rapporten ska även innehålla en åtgärdsplan med förslag till åtgärder som behöver vidtas utifrån det uppkomna resultatet.

Nämnd/bolagsstyrelser ska vid delårsrapport tertial 2 och årsredovisning rapportera resultatet från uppföljningen till kommunstyrelsen. Rapporten ska vid avvikelser innehålla en åtgärdsplan där nämnden/styrelsen redovisar vilka åtgärder man avser att vidta utifrån det uppkomna resultatet.

Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från nämndernas och bolagsstyrelsernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll, och i de fall förbättring krävs, besluta om sådana. Kommunstyrelsen ansvarar vidare för att en samlad bedömning av internkontrollarbetet i kommunkoncernen rapporteras till revisorerna. En samlad bedömning av internkontrollarbetet ingår också i årsredovisningen som överlämnas av kommunstyrelsen till kommunfullmäktige.

5 Tidplan

- Senast december ska nämnd/bolagsstyrelse genomföra en risk- och väsentlighetsanalys för det nästkommande året.
- Senast december ska nämnd/bolagsstyrelse anta nästkommande års internkontrollplan.
- Uppföljning och åtgärdsplan av intern kontrollplanen ska rapporteras i samband med delårsrapport och årsredovisning.